

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
सत्रान्तपरीक्षा – -२०२१

कक्षा – आचार्य-२	प्रश्नपत्रम् – ३	गुणाः – ५०
विषयः – स्वामिनारायणवेदान्तः(S)	सत्रम् – ४	समयः – १०:०० तः १२:००
दिनाङ्कः – १५/०७/२०२१	सन्दर्भग्रन्थः – स्वामिनारायणसिद्धान्तसुधा	

सूचना - निम्नलिखितेषु एकादशप्रश्नेषु केचन पञ्चप्रश्नाः विधेयाः।

प्रत्येकं प्रश्नस्य समानगुणाः। (१०)

प्रश्नः १ अधोलिखितेषु द्वयोः प्रश्नयोः व्याख्यां कुरुत।

- १ माया त्रिगुणयुक्ता स्याद् ब्रह्मपरात्मशासिता।
परिणामती नित्या विस्मयकारिणी जडा॥
- २ सर्वोप्यौपाधिकः कालः समयाऽर्थो दिनादिकः।
वस्तुक्रियाद्यपेक्षः स जनेच्छापरिकल्पितः॥
- ३ अनादृत्य परात्मानमादृत्य कर्म मूर्तिमत्।
भवसम्भवमोक्षादावनर्हा आर्हताः सदा॥
- ४ शुद्धं सत्त्वं रजो नास्ति तमो नास्ति तथैव च।
संमिश्रिताः सदैवेते तस्मात् सर्वे प्रबन्धकाः॥

प्रश्नः २ अक्षरपुरुषोत्तमदर्शनानुसारिणी सृष्टिप्रक्रिया।

प्रश्नः ३ स्वामिनारायणसिद्धान्तसुधादिशा कालनिरूपणम्।

प्रश्नः ४ जीवस्य ज्ञानस्वरूपत्वं ज्ञातृत्वञ्च विवेचय।

प्रश्नः ५ अवतारसिद्धान्तं यथावादग्रन्थं समीक्षय।

प्रश्नः ६ अधोलिखितेषु द्वयोः प्रश्नयोः व्याख्यां कुरुत।

- १ दयार्णवः कृपासाध्यः प्रसादात् सुलभा कृपा।
ब्रह्मभावात् प्रसीदेच्च ह्यक्षरपुरुषोत्तमः॥
- २ धर्मो ज्ञानं च वैराग्यं भक्तिश्चैतैस्त्रिभिर्युता।
ज्ञेय एकान्तिको धर्मः प्रभुप्रसादसाधनम्॥
- ३ ब्रह्मरूपात्मरूपाद्या आत्मनिष्ठादयस्तथा।
उपदेशे प्रयुक्ता ये पर्यायाः पारिभाषिकाः॥

४ परमैकान्तिको भक्तः साधुः सत्पुरुषश्च सन्
एकान्तिको गुरुः साक्षाद् महापुरुष आदिभिः॥

प्रश्नः ७ स्वामिनारायणदर्शनदिशा भक्तिनिरूपणम्।

प्रश्नः ८ परब्रह्मप्राप्तौ साधनराजः ब्रह्मभाव इत्यस्य विवेचनं कुरुत।

प्रश्नः ९ जीवन्मुक्तिनिरूपणं कुरुत।

प्रश्नः १० स्वामिनारायणसिद्धान्तानुसारं मुक्तसामर्थ्यं समीक्षय।

प्रश्नः ११ केषाञ्चन दशानामतिलघूत्तराणि देयानि।

- १ माया एव स्वभावः प्रकृतिः इति कुत्रोपदिष्टा स्वामिनारायणेन?
- २ 'येनाक्षरं पुरुषं वेद सत्यं प्रोवाच' कस्मिन् ग्रन्थे मन्त्रोऽयम्?
- ३ राजसाहंकारात् किमुत्पद्यते?
- ४ केन सह आत्मबुद्धिः कर्तव्या?
- ५ रसतन्मात्रजन्यजलादुत्पत्तिः कस्य?
- ६ परमाणुकारणवादिनः के?
- ७ बौद्धाः कतिधा?
- ८ 'एष हि द्रष्टा स्प्रष्टा श्रोतो ध्राता रसयिता मन्ता बोद्धा कर्ता' इति कस्यानुपनिषदि?
- ९ 'स्थूलं सूक्ष्मं कारणं चेति त्रयं जीवस्य माया' कस्मिन् वचनामृते वचनमिदम्?
- १० 'मोघाशा मोघकर्माणो मोघज्ञाना विचेतसः' कस्मिन् ग्रन्थे पङ्क्तिरियम्?
- ११ सगुणब्रह्म इति नाम्ना को विज्ञायते?
- १२ वसुदेवात्मजः कृष्णो जीवो वा ईश्वरः?
- १३ प्रमादश्च मोहश्च माया इति कुत्रोपदिष्टा स्वामिनारायणेन?
- १४ स्वामिनारायणसिद्धान्तसुधाकारः कः?
- १५ 'भवतो ब्रह्मरूपान् कर्तुं खलु ममावतारः' कस्य परावाणीयम्?

***